

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
Αθήνα 11743

Τηλέφωνο: 210 3314893
Fax: 210 3247578
d.karavellas@wwf.gr
www.wwf.gr

Προς:
Κυριάκο Μητσοτάκη
Πρωθυπουργό

Αρ. πρωτοκόλλου: 49

Αθήνα, 7 Μαΐου 2020

Θέμα: Βιωσιμότητα του προγράμματος υδρογονανθράκων στην Ελλάδα

Αξιότιμε κ. Πρωθυπουργέ,

Το 2020 θα σημειωθεί η μεγαλύτερη ετήσια μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ιστορία, η οποία σήμερα εκτιμάται σε 8%¹ σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019. Δεν έχουμε κανένα λόγο να πανηγυρίζουμε όμως. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τεράστιο ανθρώπινο κόστος και αποδίδεται στην καταστροφή της ζήτησης ενέργειας και -συνεπακόλουθα- ορυκτών καυσίμων, όχι σε συνεκτικές πολιτικές που αναδιαρθρώνουν το παγκόσμιο ενεργειακό σύστημα. Μας δείχνει όμως το μέγεθος της πρόκλησης που έχουμε μπροστά μας. Η αποτροπή μίας ανεξέλεγκτης κλιματικής κρίσης απαιτεί αντίστοιχου μεγέθους ετήσιες μειώσεις εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου αυτήν τη δεκαετία.

Υπό αυτό το πρίσμα, **σας καλούμε να ακυρώσετε το πρόγραμμα ανάπτυξης υδρογονανθράκων, επιταχύνοντας ταυτόχρονα την προώθηση της καθαρής ενέργειας και της ενεργειακής εξοικονόμησης**. Άλλωστε η παγκόσμια υγειονομική κρίση αλλάζει θεμελιωδώς τον κλάδο της ενέργειας και επιταχύνει το τέλος της εποχής του πετρελαίου.

Ο πετρελαϊκός κλάδος είναι ένας από τους τομείς που έχουν υποστεί το βαρύτερο πλήγμα από την κρίση της πανδημίας. Σύμφωνα με έγκυρες εκτιμήσεις, το 2020 προβλέπεται μείωση της παγκόσμιας ζήτησης πετρελαίου κατά 9%² - 11%³, ενώ σημαντικοί αναλυτές⁴ προβλέπουν ότι η πετρελαϊκή ζήτηση έχει ήδη κορυφωθεί και δεν θα επιστρέψει ποτέ ξανά στα προ πανδημίας επίπεδα των 100 εκατ. βαρελιών ημερησίως, καθώς κατά τη διάρκεια της ανάκαμψης οι καθαρές πηγές ενέργειας θα καλύψουν το μεγαλύτερο μέρος του κενού που άφησαν οι υδρογονάνθρακες⁵.

Ωστόσο, η αρνητική συγκυρία της πανδημίας για την πετρελαϊκή βιομηχανία δεν πρέπει να κρύβει τα βαθιά δομικά προβλήματα που αντιμετώπιζε πολύ πριν από αυτήν. Τα τελευταία 30 χρόνια έχει χάσει σημαντικό κομμάτι της κεφαλαιακής της αξίας, παρά τις σημαντικά υψηλότερες τιμές πετρελαίου την ίδια περίοδο, ενώ παρά την ιστορική έκρηξη των επενδύσεων σε καθαρή ενέργεια, κατέχει μόλις το 2% της παγκόσμιας εγκατεστημένης ισχύος ΑΠΕ. Υπό το βάρος της πίεσης που δέχεται λόγω του κλιματικού και περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, καταφεύγει όλο και περισσότερο σε εξωτερικό δανεισμό, καθώς μεγαλώνει η αδυναμία της να προσελκύσει επενδυτές. Η φαινομενικά κραταιά Exxon έχει χάσει σε χρηματιστηριακή αξία 184 δισεκ. δολάρια από το 2014, ενώ πρόσφατα ανακοίνωσε σημαντικές απώλειες τριμήνου για πρώτη φορά τα τελευταία 32 χρόνια. Τα καλύτερα χρόνια της πετρελαϊκής βιομηχανίας

¹ <https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2020/global-energy-and-co2-emissions-in-2020#abstract>

² <https://www.iea.org/reports/oil-market-report-april-2020>

³ <https://www.rystadenergy.com/newsevents/news/press-releases/covid-19-demand-update-oil-seen-down-10point8-jet-fuel-down-33point6-road-fuel-down-11point2-in-2020/>

⁴ <https://www.ft.com/content/bea183be-779c-491b-8ec6-f05da9fa5337>

⁵ <https://carbontracker.org/covid-19-and-the-energy-transition/>

βρίσκονται πίσω της. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλά ευρωπαϊκά κράτη, όπως η Γαλλία και η Ισπανία εγκαταλείπουν τις εξορύξεις, ενώ όλο και περισσότερες πετρελαϊκές εταιρίες, όπως η Total και η Repsol ανακοινώνουν στόχους ουδέτερου ισοζυγίου εκπομπών έως το 2050.

Στη συνεδρίαση της Ολομέλειας για το περιβαλλοντικό νομοσχέδιο δηλώσατε από το κοινοβουλευτικό βήμα ότι οι συζητήσεις για το μέλλον των υδρογονανθράκων στην Ελλάδα πιθανόν γίνονται «περί όνου σκιάς» λόγω του αμφίβολου πλέον επενδυτικού ενδιαφέροντος. Θα είναι πολύ αργά για τη χώρα αν αφήσετε αυτήν την απόφαση στην πετρελαϊκή βιομηχανία.

Σε έναν κόσμο χαμηλών τιμών και περιορισμένης ζήτησης για υδρογονάνθρακες οποιαδήποτε τέτοια επένδυση στη χώρα μας θα καταστεί μεσοπρόθεσμα ζημιογόνα για όλους: για τις ίδιες τις ελληνικές επιχειρήσεις του κλάδου, για τις εγχώριες τράπεζες και επενδυτές που θα βρεθούν εκτεθειμένοι σε ζημιογόνες δραστηριότητες και φυσικά για τους φορολογουμένους. Η προσπάθεια ανάπτυξης μίας εγχώριας πετρελαϊκής βιομηχανίας που θα κλείσει σε λίγα χρόνια είναι επικίνδυνη για την οικονομία και προφανώς για το περιβάλλον της χώρας. Η εξάρτηση από πετρελαϊκούς κολοσσούς εκθέτει τη χώρα στο οικονομικό ρίσκο που με βεβαιότητα θα εξωτερικεύσουν στους πολίτες. Η επένδυση δισεκατομμυρίων ευρώ σε υποδομές υδρογονανθράκων που σύντομα θα καταστούν ζημιογόνα κεφάλαια, στερείται οικονομικής και αναπτυξιακής λογικής. Η δημιουργία θέσεων εργασίας που δεν θα επιβιώσουν στην ενεργειακή μετάβαση θα έχει βαρύ κόστος για τις νέες και τους νέους που σήμερα παίρνουν τις αποφάσεις τους για το επαγγελματικό τους μέλλον.

Γνωρίζουμε ήδη ότι το πρόγραμμα ανάπτυξης υδρογονανθράκων είναι μία οικονομικά ασύμφορη επιλογή, όπως το γνωρίζαμε για τον λιγνίτη πριν ξεκινήσει η κατασκευή της «Πτολεμαΐδα V». Πήρατε τη γενναία απόφαση της απολιγνιτοποίησης βάσει τεχνικών και οικονομικών στοιχείων. Σας καλούμε να αξιοποιήσετε όλα τα διαθέσιμα οικονομικά και ενεργειακά μοντέλα ώστε να διαπιστώσετε το έλλειμμα βιωσιμότητας των υδρογονανθράκων στην Ελλάδα. Εκφράζουμε την πεποίθηση ότι με βάση τα στοιχεία που θα προκύψουν θα λάβετε τη δύσκολη, αλλά ιστορικά αναγκαία απόφαση να αλλάξετε την πορεία των προκατόχων σας στρέφοντας τη χώρα μακριά από μία βιομηχανία που πεθαίνει.

Σε πρώτη φάση, σας καλούμε να μην παράσχετε οποιαδήποτε επιπλέον διευκόλυνση, όπως οι απαράδεκτα ευνοϊκοκρατικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στον νέο νόμο του ΥΠΕΝ που ψηφίστηκε από τη Βουλή. Σας καλούμε επίσης να προχωρήσετε άμεσα σε ρητή απαγόρευση κάθε πετρελαϊκής δραστηριότητας, ξεκινώντας από τις προστατευόμενες περιοχές.

Ως WWF Ελλάς στηρίζουμε το δύσκολο έργο σας να προστατεύσετε την κοινωνία από την πρωτοφανή αυτή υγειονομική κρίση με μέτρα που τη θωρακίζουν για το μέλλον και παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με τιμή,

Δημήτρης Καραβέλλας

Γενικός Διευθυντής WWF Ελλάς

Κοινοποίηση: Κωστή Χατζηδάκη, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

